

Asia: VN/22264/2023

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi laiksi sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä annetun lain 56 a §:n muuttamisesta

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään.

1 LAUSUNTOPYYNTÖ

Sosiaali- ja terveysministeriö on pyytänyt eduskunnan oikeusasiamieheltä lausuntoa luonnoksesta hallituksen esitykseksi laiksi sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä annetun lain 56 a §:n muuttamisesta.

Esityksen mukaan sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä annetun lain (järjestämislain) 56 a §:ää muutettaisiin siten, ettei hyvinvointialueilla, Helsingin kaupungilla ja HUS-yhtymällä jatkossa pääsääntöisesti olisi lakisääteistä velvoitetta järjestää kiireellisen hoidon lisäksi välttämättömiksi arvioituja kiireettömiä terveydenhuollon palveluja laittomasti Suomessa oleskeleville henkilöille.

Esityksen mukaan laittomasti maassa oleskelevilla lapsilla olisi edelleen oikeus saada terveydenhuollon palvelut samassa laajuudessa kuin hyvinvointialueen asukkaalla. Henkilölle alaikäisenä aloitettu hoito olisi järjestettävä hoidon loppuun saakka, vaikka henkilö tulisi täysi-ikäiseksi. Lisäksi vakavan pitkäaikaisen vamman tai sairauden vuoksi välttämättömät terveyspalvelut sekä raskauteen liittyvät ja ihmisten välillä tarttuvien tartuntatautien ehkäisyä ja hoitoa koskevat välttämättömät terveyspalvelut olisi edelleen järjestettävä myös laittomasti maassa oleskeleville henkilöille. Laittomasti maassa oleskelevalle henkilölle, joka on muun terveydellisen syyn vuoksi erityisen haavoittuvassa asemassa, olisi myös järjestettävä tämän syyn vuoksi välttämättömiksi arvioidut terveydenhuollon palvelut.

Esityksellä pyritään turvaamaan valtiontalouden kantokykyä sekä julkisen terveydenhuollon palvelujärjestelmän kantokykyä tilanteissa, joissa Suomeen kohdistuisi laajamittaista maahantuloa

ulkomaalaislain vastaisesti. Hallituksen tavoitteena on myös, että terveydenhuolto-oikeuksien rajaaminen suppeammaksi hillitsisi osaltaan sekä laitonta maahantuloa että maassaoloa.

2 LAUSUNTO

Esitän lausuntonani kohteliaimmin seuraavaa.

2.1 Voimassa oleva sääntely ja sen valmistelu

Voimassaoleva järjestämislain 56 a § (1185/2022) on tullut voimaan 1.1.2023. Se velvoittaa hyvinvointialueet, Helsingin kaupungin ja HUS-yhtymän kiireellisen hoidon lisäksi järjestämään välttämättömäksi arvioituja terveydenhuollon palveluja eräille ulkomaalaisille henkilöille, joilla ei ole Suomessa kotikuntaa tai joilla ei ole muun kansallisen lain tai Suomea sitovan kansainvälisen lainsäädännön tai sopimuksen nojalla oikeutta muihin julkisen terveydenhuollon palveluihin kuin kiireelliseen hoitoon.

Voimassa oleva säännös takaa siten myös laittomasti maassa oleskeleville henkilöille kiireellisen hoidon lisäksi myös välttämättömiksi arvioidut terveydenhuollon palvelut.

HE 112/2022 vp

Järjestämislain 56 a § säätämiseen johtaneessa hallituksen esityksessä todettiin muun muassa seuraavaa (HE 112/2022 vp, s. 52–53).

"Terveydenhuoltoa koskevien palveluiden osalta esityksen tavoitteena on korottaa kansallisessa laissa säädettyä niin kutsuttua eksistenssiminimiä, eli ihmisarvoisen elämän edellytysten vähimmäistasoa. Hallituksen näkemyksen mukaan esityksellä parannettaisiin Suomessa oleskelevien henkilöiden perustuslaissa turvattua oikeutta välttämättömään toimeentuloon ja huolenpitoon sekä yhdenvertaiseen kohteluun. Hallituksen mukaan ehdotetun muutoksen avulla Suomi lisäksi nykyistä paremmin huomioisi Suomea sitovien kansainvälisten ihmisoikeussopimusten velvoitteita. Esityksen esitetyt muutokset ovat yleisiä eikä hallitus katso niiden loukkaavan muun väestön perustuslailla säädettyjä oikeuksia."

Sosiaali- ja terveysvaliokunta totesi hallituksen esitystä (HE 112/2022 vp) koskevassa mietinnössään muun muassa seuraavaa (StVM 26/22 vp).

"Sosiaali- ja terveysvaliokunta pitää ehdotettua sääntelyä sisällöltään perusteltuna ja sen henkilöllistä soveltamisalaa kannatettavana. Sääntely parantaa sen soveltamisalaan kuuluvien, usein varsin haavoittuvassa asemassa olevien henkilöiden asemaa. Välttämättömän hoidon antamatta

jättäminen voi myös pahentaa sairauksia ja lisätä inhimillistä kärsimystä sekä nykyisen sääntelyn mukaisena kiireellisenä hoitona annettavan erikoissairaanhoidon tarvetta. Ehdotetulla sääntelyllä on mahdollista vähentää yhteiskunnassa ilmenevää tietyn ihmisryhmän terveydentilan heikentymisen myötä lisääntyvää pahoinvointia, jolla voi olla myös laajempia yhteiskunnallisia vaikutuksia. "

Valiokunta arvioi myös muuttunutta turvallisuuspoliittista tilannetta ja toi esille muun muassa seuraavaa.

"Valiokunta toteaa, että käsillä olevassa esityksessä on tarkoituksena parantaa Suomessa pitempiaikaisesti oleskelevien ja haavoittuvassa asemassa olevien henkilöiden asemaa terveydenhuollon palvelujen saatavuuden näkökulmasta. Esityksellä ei sen sijaan ratkaista sitä, onko tietyn henkilön oleskelu Suomessa laillista vaiko laitonta. Esityksellä ei myöskään vaikuteta siihen, miten vältetään, että sääntöjen vastaisesti Suomessa oleskelevien henkilöiden oleskelu muuttuu pitkäaikaiseksi. Nämä kysymykset ratkaistaan ulkomaalaislainsäädännön perusteella. "

[– –]

Muuttoliikkeiden syyt ovat ministeriön selvityksen mukaan moninaiset, ja tutkitusti merkittävä osa syistä on ennen kaikkea työntäviä. Merkittävimpiä tekijöitä turvapaikanhakijoiden määrässä ovat kansainvälisten konfliktien ja ihmisoikeusloukkausten määrä ja laajuus sekä mahdolliset ympäristökatastrofit. Hallituksen esityksen mukaan (s. 30) kansainvälisessä tutkimuskirjallisuudessa ei ole löydetty yhteyttä vastaanottovaltion terveydenhuolto-oikeuksien ja niin sanottujen paperittomien henkilöiden kohdevaltion valinnan välillä. Kohdevaltio valitaan esityksen mukaan usein sen perusteella, missä maassa arvioidaan olevan parhaimmat työllisyysmahdollisuudet harmaan talouden piiristä tai mistä löytyy valmiiksi tukiverkoston.

Valiokunta toteaa, että väestön toimintakyky ja palvelut ovat yhteiskunnan turvallisuusstrategiassa mainittuja elintärkeitä toimintoja. Terveydenhuoltojärjestelmään kohdistuu parhaillaan sekä kansallisen että kansainvälisen tilanteen vuoksi monia paineita, ja hoidon saatavuus on muun muassa covid-19-pandemian johdosta heikentynyt. Nämä ongelmat voivat nopeasti kärjistyä tilanteessa, jossa terveydenhuoltojärjestelmän kantokykyyn kohdistuisi ulkoinen shokki, kuten merkittävä asiakasmäärän kasvu. Euroopan heikentyneeseen turvallisuustilanteeseen ja sen ennakoimattomiin vaikutuksiin varautumiseksi on valiokunnan näkemyksen mukaan aiheellista seurata tarkkaan Suomessa olevien tai Suomeen pyrkivien niin sanottujen paperittomien ja paperittomien kaltaisessa tilanteessa olevien määrän kehitystä erityisesti Venäjän hyökkäyssodan vuoksi. Valiokunta korostaa, että maahantuloon liittyviin kriisitilanteisiin puuttumiseksi tulee olla lainsäädännössä riittävät keinot."

HE 343/2014 vp

Järjestämislain 56 a §:n säätämiseen johtaneen esityksen pohjana oli keväällä 2015 rauennut hallituksen esitys HE 343/2014 vp. Kyseisessä esityksessä ehdotettiin säädettäväksi laki kunnan velvollisuudesta järjestää eräitä terveydenhuollon palveluja eräille ulkomaalaisille ja laiksi rajat ylittävistä terveydenhuollosta annetun lain muuttamisesta.

Hallituksen esityksen HE 343/2014 vp mukaan lailla olisi turvattu tuolloista paremmin oikeus välttämättömään huolenpitoon ja riittäviin terveyspalveluihin Suomessa oleskeleville kolmansien maiden kansalaisille, joilla ei ollut ulkomaalaislaissa edellytettyä oleskelulupaa tai joille oli eräistä ulkomaalaislaissa erikseen määritellyistä syistä myönnetty tilapäinen oleskelulupa, mutta joilla ei ollut oikeutta muihin julkisen terveydenhuollon palveluihin kuin kiireelliseen hoitoon. Tällaisia palveluja olivat esityksen mukaan terveydenhuollon ammattihenkilön välttämättömiksi arvioimat lyhytkestoiset terveyspalvelut, joita olivat raskauden ja synnytyksen hoitoon liittyvät palvelut sekä pitkäaikais- ja muiden sairauksien hoito silloin, kun terveydenhuollon ammattihenkilö arvioi hoidon olevan välttämätöntä ottaen huomioon henkilön terveydentila ja hänen Suomessa oleskelunsa kesto. Esityksen mukaan lakiehdotuksessa tarkoitetuille alaikäisille olisi tullut järjestää kaikki tarvittavat terveydenhuollon palvelut saman laajuisina kuin niille alaikäisille, joilla oli Suomessa kotikunta. Oikeus terveyspalveluihin olisi siten ollut lähinnä saman laajuinen kuin Suomessa kansainvälistä suojelua hakevilla turvapaikanhakijoilla.

Hallituksen esityksen mukaan ehdotetun lain tarkoituksena oli saattaa lainsäädäntö nykyistä paremmin vastaamaan kansainvälisten ihmisoikeussopimusten ja perustuslain vaatimuksia siltä osin kuin on kysymys Suomessa luvatta oleskelevien huolenpidon ja terveysturvan toteutumisesta.

Perustuslakivaliokunta totesi hallituksen esitystä (HE 343/2014 vp) koskevassa lausunnossaan seuraavaa (PeVL 73/2014 vp).

"Esityksen arvioinnin kannalta merkityksellisiä ovat perustuslain 19 §:n välttämätöntä huolenpitoa koskeva sääntely ja 22 §:n mukainen julkisen vallan velvoite turvata perusoikeuksien ja ihmisoikeuksien toteutuminen sekä myös 6 §:n yhdenvertaisuutta koskeva säännös.

Perustuslain 19 §:n 1 momentin mukaan jokaisella, joka ei kykene hankkimaan ihmisarvoisen elämän edellyttämää turvaa, on oikeus välttämättömään toimeentuloon ja huolenpitoon. Säännös turvaa jokaiselle Suomen lainkäyttöpiirissä olevalle subjektiivisen oikeuden sellaiseen tulotasoon ja palveluihin, joilla turvataan ihmisarvoisen elämän edellytysten vähimmäistaso (ks. HE 309/1993 vp, s. 69/II). Tähän kuuluu esimerkiksi terveyden ja elinkyvyn säilyttämisen kannalta välttämätön kiireellinen sairaanhoito (ks. esim. PeVL 20/2004 vp, s. 2/I). Hallituksen esitys toteuttaa perustuslain 19 §:n 1 momenttia, joten ehdotus on perustuslain perusoikeussäntelyn mukainen.

Perustuslain 22 §:n mukaan julkisen vallan on turvattava perusoikeuksien ja ihmisoikeuksien toteutuminen. Lakiehdotus turvaa nykyistä paremmin oikeuden välttämättömään huolenpitoon ja riittäviin terveyspalveluihin Suomessa oleskeleville kolmansien maiden kansalaisille. Perustuslakivaliokunnan käytännössä on vakiintuneesti katsottu, ettei perustuslaki sinänsä estä asettamasta ehtoja 19 §:n 2 momentin mukaista perustoimeentuloa turvaavan etuuden saamiselle. Tämä saattaisi liittyä esimerkiksi Suomessa asumiseen tai työskentelemiseen. Nyt ehdotettu sääntely

kuitenkin koskee perustuslain 19 §:n 1 momentin mukaista ns. eksistenssiminimiä eli ihmisarvoisen elämän edellytysten vähimmäistasoa, joka kuuluu kaikille.

Perustuslain 6 §:n mukaan ihmiset ovat yhdenvertaisia lain edessä. Ketään ei saa ilman hyväksyttävää perustetta asettaa eri asemaan sukupuolen, iän, alkuperän, kielen, uskonnon, vakaumuksen, mielipiteen, terveydentilan, vammaisuuden tai muun henkilöön liittyvän syyn perusteella. Lapsia on kohdeltava tasa-arvoisesti yksilöinä, ja heidän tulee saada vaikuttaa itseään koskeviin asioihin kehitystään vastaavasti. Valiokunnalla ei ole tältäkin osin huomautettavaa ehdotettuun sääntelyyn."

2.2 Arvio esityksestä

Totean aluksi, että 1.1.2023 voimaan tullut järjestämislain 56 a §:n sääntely paransi laittomasti maassa olevien henkilöiden asemaa. Nämä henkilöt ovat varsin haavoittuvassa asiassa, monesti useallakin perusteella. Pidän selvänä, että voimassa oleva sääntely turvaa nyt ehdotettua sääntelyä paremmin kyseessä olevien henkilöiden oikeuden välttämättömään huolenpitoon ja riittäviin terveyspalveluihin sekä yhdenvertaiseen kohteluun. Totean myös, että säännös on ollut voimassa vasta lyhyen ajan, ja tiedot ja kokemukset sen soveltamisesta ovat vähäisiä.

Nyt arvioitavana olevan esityksen kannalta merkityksellisiä ovat perustuslain 19 §:n välttämätöntä huolenpitoa ja riittäviä terveyspalveluita koskeva sääntely, 22 §:n mukainen julkisen vallan velvoite turvata perusoikeuksien ja ihmisoikeuksien toteutuminen sekä 6 §:n yhdenvertaisuutta ja syrjinnän kieltoa koskeva sääntely.

Perustuslain 19 §:n 1 momentin mukaan jokaisella, joka ei kykene hankkimaan ihmisarvoisen elämän edellyttämää turvaa, on oikeus välttämättömään toimeentuloon ja huolenpitoon. Säännös turvaa jokaiselle Suomen lainkäyttöpiirissä olevalle subjektiivisen oikeuden sellaiseen tulotasoon ja palveluihin, joilla turvataan ihmisarvoisen elämän edellytysten vähimmäistaso (ks. HE 309/1993 vp, s. 69/II). Tähän kuuluu esimerkiksi terveyden ja elinkyvyn säilyttämisen kannalta välttämätön kiireellinen sairaanhoito (ks. esim. PeVL 20/2004 vp, s. 2/I). Säännöksellä on läheinen kytkentä oikeutta elämään koskevaan perustuslain sääntelyyn.

Nyt ehdotettu sääntely koskee perustuslain 19 §:n 1 momentin mukaista ns. eksistenssiminimiä eli ihmisarvoisen elämän edellytysten vähimmäistasoa, joka kuuluu kaikille. Perusoikeuden suoja koskee kaikkia Suomen oikeudenkäyttöpiirissä olevia, myös laittomasti maassa olevia henkilöitä.

Perustuslain lisäksi huomioitaviksi tulevat esityksessäkin esille tuodut Suomea sitovat ihmisoikeusvelvoitteet, kuten YK:n TSS-sopimus, Euroopan neuvoston sosiaalinen peruskirja ja Euroopan ihmisoikeussopimus. Sopimusten lähtökohtana on, että oikeus terveyteen tulee turvata yhdenvertaisesti kaikille valtion lainkäyttöpiirissä oleville henkilöille. Viittaa myös kansainvälisten

valvontaelinten ratkaisukäytäntöön ja Suomeen kohdistamiin kannanottoihin (TSS-komitean päätelmät Suomen seitsemännestä määräaikaisraportista, E/C.12/FIN/CO/7 sekä rotusyrjinnän poistamista käsittelevän komitean Suomea koskevat loppupäätelmät, CERD/C/FIN/CO/23, Euroopan sosiaalisten oikeuksien komitean Suomea koskeva raportti tammikuu 2014).

Suomea sitovien ihmisoikeussopimusten valvojat kiinnittivät ennen 56 a §:n säätämistä huomiota siihen, ettei Suomen lainsäädäntö riittävällä tavalla taannut kaikkien henkilöiden terveyttä koskevaa oikeutta. Suomea kehoitettiin varmistamaan, että kaikilla henkilöillä on sekä laissa että käytännössä yhtäläiset mahdollisuudet saada tarvittavaa terveydenhoitoa. Totean, että esityksessä ehdotetaan palaamista viime vaalikautta edeltäneeseen oikeustilaan eli tilanteeseen, jossa ihmisoikeussopimusten valvojat kohdistivat useammalta taholta arvostelua Suomen lainsäädäntöä kohtaan.

Pidän ehdotusta perus- ja ihmisoikeuksien toteutumisen näkökulmasta vähintään ongelmallisena. Pidän kyseenalaisena, voidaanko ehdotuksen katsoa täyttävän palveluilta edellytettävän vähimmäistason. Korostan sitä, että kyseessä olevien henkilöiden oleskelu Suomessa voi tosiasiallisesti kestää kuukausia tai jopa vuosia. Katson, että asiaan on välttämätöntä saada perustuslakivaliokunnan kannanotto.

Hallituksen esityksen luonnoksen perusteella en voi vakuuttua siitä, onko esitetty sääntely tehokas ja oikeasuhtainen keino sen tavoitteiden toteuttamiseksi. Esityksenkin mukaan nykyisen sääntelyn mukainen rasitus on valtiontalouden ja terveydenhuollon kantokyvyn kannalta vähäinen. Esityksen sisältämät arviot laittomasti maassa oleskelevien määrästä ovat hyvin epätarkkoja, mutta kyse lienee joistakin tuhansista henkilöistä. Lisäksi on yleisesti tiedossa, että nämä henkilöt käyttävät palveluita vain vähän. Perusteluissa esitettyjen tietojen perusteella terveydenhuolto-oikeuden merkitys laittoman maahantulon ja maassaolon hillinnässä on myös vähäinen. Tämän vuoksi se ei ole hyväksyttävä peruste rajoittaa oikeutta välttämättömiin terveyspalveluihin, jotka ovat hengen suojelemiseksi, terveydentilan vakavan heikkenemisen ehkäisemiseksi ja kärsimyksen välttämiseksi olennaisen tärkeitä.

Ehdotetun lainsäädännön tarpeellisuutta perustellaan sillä, että lainsäädäntö olisi tarpeellinen siinä vaiheessa, jos laittomasti maassa oleskelevien henkilöiden määrä lisääntyisi merkittävästi. Esityksen perusteluissakin kuitenkin todetaan, että ns. ulkoisen shokin tapahtuessa useimmat maahantulijat tulevat turvapaikanhakijoina, jolloin he eivät ole järjestämislain 56 a §:n soveltamisen piirissä (s. 16) ja että vaikutukset terveydenhuollon kantokyvylle näkyisivät vasta pidemmällä aikavälillä (s. 30). Käsitykseni mukaan on hyvin vaikea arvioida, kuinka paljon turvapaikanhakijoita olisi ja kuinka moni heistä ei poistuisi tai poistettaisi maasta kielteisen päätöksen saatuaan ja siten vaikea arvioida esityksen merkitystä valtion taloudelle.

Jos järjestämislain 56 a §:n muuttamiseen päädytään, pidän ehdotukseen sisältyviä poikkeuksia (2–4 ja 5 mom.) myönteisinä ja välttämättöminä lasten ja raskaana olevien naisten suojelemiseksi sekä tartuntatautien leviämisen ehkäisemiseksi.

Katson, että poikkeuksiin tulisi sisällyttää oikeus hoitoon myös henkilölle, joka vastaa lapsen huolenpidosta ja kasvatuksesta ja hoidon saaminen olisi lapsen edun mukaista.

Katson myös, että erityisen haavoittuvassa asemassa olevan henkilön oikeuksia turvaisi paremmin sääntely, jossa hoidon edellytyksenä olisi 4 momentissa mainitun ”muun terveydellisen syy” sijasta ”muu syy”.

2.3 Suhdetta perustuslakiin ja säätämisyjärjestystä koskevat perustelut

Esitysluonnoksen jakson 11 Suhde perustuslakiin ja säätämisyjärjestys alussa todetaan, että jaksossa on nostettu esille virkavalmistelussa havaittuja huomioita, jotka täsmentyvät esityksen jatkovalmistelussa. Edelleen jakson lopussa mainitaan, että esityksen jatkovalmistelun aikana arvioidaan vielä edellytyksiä käsitellä lakiehdotus tavallisessa lainsäätämisyjärjestyksessä.

Totean, että esitysluonnos on säätämisyjärjestystä koskevien perustelujen osalta keskeneräinen. Säätämisyjärjestysjakso on lausunnonantajien näkökulmasta keskeinen. En pidä asianmukaisena, että lausunnonantajien tehtäväksi jää luonnoksen säätämisyjärjestysperustelujen täydentäminen.

Kuvattaessa esityksen suhdetta perustuslakiin on mainittava, mistä perustuslain pykälästä tai mistä perusoikeudesta on kysymys. Perusteluista tulee selkeästi ilmetä ne ehdotukseen sisältyvät säännökset, jotka ovat merkityksellisiä näiden perustuslain säännösten kannalta. Jos käsillä on perustuslain soveltamista ja tulkintaa koskeva kysymys, jota perustuslakivaliokunta ei ole aikaisemmin arvioinut, myös tämä on tuotava esiin. On kuvattava, millä perusteilla säännösten katsotaan olevan sopusoinnussa perustuslain kanssa. Samalla on selostettava asian kannalta keskeinen perustuslakivaliokunnan lausuntokäytäntö ja tarvittaessa myös Suomen ylinten tuomioistuinten oikeuskäytäntö. Lausunnot ja ratkaisut on yksilöitävä. Riittävää ei ole, että pelkästään todetaan säännösehdoitusten täyttävän perustuslakivaliokunnan lausuntokäytännöstä ilmenevät vaatimukset. Jos esitystä on aiheellista arvioida myös ihmisoikeusvelvoitteiden kannalta, on lisäksi tehtävä selkoa Euroopan ihmisoikeustuomioistuimen ja muiden ihmisoikeussopimusten noudattamista valvovien toimielinten sekä tarvittaessa EU:n tuomioistuimen oikeuskäytännöstä (Hallituksen esityksen laatimisohteet, kohta 12 sekä Lainkirjoittajan opas, kohta 3.4).

Edellä esitetyn perusteella esityksen säätämisyjärjestysperusteluissa tulee esittää arvio siitä, miltä osin ehdotukset ovat merkityksellisiä perustuslain, erityisesti sen perusoikeussäännösten kannalta ja mahdollisesti sovellettavaksi tulevien Suomea sitovien kansainvälisten ihmisoikeusvelvoitteiden

kannalta sekä esittää hallituksen kanta siitä, ovatko ehdotukset sopusoinnussa perustuslain ja Suomea sitovien ihmisoikeusvelvoitteiden kanssa.

Esitysluonnoksissa on esitetty asiaan liittyviä perustuslain säännöksiä ja Suomea sitovia kansainvälisiä velvoitteita sekä näihin liittyvää tulkintakäytäntöä. Luonnoksesta ei mielestäni kuitenkaan ilmene arvioinnin johtopäätökset eli katsotaanko, ja millä perusteilla, ehdotettujen säännösten olevan sopusoinnussa perustuslain ja muiden säännösten tai velvoitteiden kanssa. Näin ollen ilman johtopäätöksiä esitetyt säännökset ja käytäntö sekä arviot jäävät jossain määrin irrallisiksi ehdotetuista säännösmuutoksista.

Pitäisin perusteltuna myös sitä, että säätämisyjärjestysperusteluissa esitettäisiin perustuslain säännösten valossa, mitä tarkoitetaan yhtäältä kiireellisellä hoidolla ja toisaalta välttämättömiksi arvioituilla terveydenhoidon palveluilla.

Ehdotuksen mukaan hallitus pitää suotavana, että perustuslakivaliokunta antaisi asiasta lausunnon. Lainvalmisteluohjeistuksen mukaan toivomus esityksen saattamisesta eduskunnan perustuslakivaliokunnan käsiteltäväksi otetaan esitykseen ainoastaan silloin, kun esityksen arviointi perustuslakivaliokunnassa on aidosti tarpeen tulkintaongelman takia. Esityksessä ei ole tarkemmin eritelty näitä tulkintaongelmia. Totean kuitenkin, että tässä esityksessä tulkintaongelmat ovat kohtuullisen selkeästi hahmotettavia.

Sinänsä pidän perustuslakivaliokunnan lausunnon pyytämistä perusteltuna ja välttämättömänä.

Laurila Heidi

Eduskunnan oikeusasiamiehen kanslia - Apulaisoikeusasiamies Maija Sakslin